



פרשת קדושים

לא-תעשק את-רעך ולא תגזל לא-תלין פעלת שכיר אתך עד-בקר. לא-תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשול ויראת מאלהיך אני ה'. לא-תעשו עול במשפט לא-תשא פני-דל ולא תהדר פני גדול בצדק תשפט עמיתך. לא-תלך רכיל בעמיק לא תעמד על-דם רעך אני ה'. לא-תשנא את-אחיק בלבבך הוכח תוכיח את-עמיתך ולא-תשא עליו חטא. לא-תקם ולא-תטר את-בני עמך ואהבת לרעך כמוך אני ה'.

(ויקרא יט פסוקים יג- יח)

מה בפרשה? בפרשת קדושים מציג אלוהים דרישה לעם ישראל: "קדושים תהיו כי קדוש אני". לאחר מכן מופיעות מצוות רבות העוסקות ביחסים שבין אדם ואלוהים וגם ביחסים שבין אדם וחברו, בדומה לעשרת הדברות. ניתן לקרוא את המשך הפרשה כפירוש של אלוהים למושג "קדושים" ותרגום של המצווה למונחים מעשיים. החוקים נוגעים במוסר הבסיסי של החברה האנושית ומספקים הגנה לחלשים שבחברה ומצד שני מציבים ערכים אידיאליים כמו "ואהבת לרעך כמוך".

בפרשה זו אנו מצווים להתייחס בכבוד לעני ולגר. חוקים רבים בפרשת קדושים חשובים לחברה עד היום ומהווים בסיס לקיומה. פרשת קדושים אוסרת למשל על הלנת שכר, תופעה שגם היום בתי המשפט נלחמים בה. בפרשה מופיע גם חוק נגד בן שמקלל את אביו וחוק נגד רמאות במסחר ובמשפט. פרשת קדושים ממצה את חוקי המוסר בתחומים רבים ומתווה את דרך הישר והצדק לעם ישראל.



הצעה ליצירה הדמות שלנו בשקף

בואו ננסה לראות את עצמנו באחר. נצייר את דמותנו על שקף ונוכל להסתכל דרך הציור על אחרים. כך נראה את עצמנו בכל מי שנסתכל עליו, נראה שבכל אחד אפשר למצוא משהו שדומה לנו.

חומרים:

- שקף
- טושים לא מחיקים
- מקל ארטיק
- דבק

תהליך היצירה:

- בעזרת טושים לא מחיקים נצייר את פנינו על שקף. כדאי להשתדל להוסיף כמה שיותר פרטים כדי שהדמות תיראה ממש כמונו.
- נדביק אל השקף מקל ארטיק עבה שבעזרתו נוכל להחזיק את השקף מול פנינו.
- כעת נוכל להסתכל על כולם דרך התמונה שלנו ולראות בהם את עצמנו.





הצעה לפעילות שיחות לשבת

- חשבו על הפתגם המפורסם " מה ששנוא עליך אל תעשה לחבריך" (תלמוד בבלי, מסכת שבת דף לא עמוד א), כיצד הוא קשור לפסוק "ואהבת לרעך כמוך"? האם משמעות הפתגמים זהה?
- חשבו על כל הילדים בכיתה שלכם, נסו למצוא משהו בכל תלמיד ותלמידה בכיתה שבו הוא או היא דומים לכם.
- האם קשה יותר לאהוב מישהו שדומה לי או מישהו ששונה ממני?

סיפור לשבת

רבי יהודה הנשיא ישב וכתב בקדחתנות. עמדתי על יד שולחנו והמתנתי בסבלנות שישים לב שנכנסתי. מאז ומתמיד היה רבי יהודה שקוע בכתביו ועסוק כל היום בכתבת ספר חשוב ביותר שלימים יקרא "המשנה" ולא כל שכן מאז שהפך לנשיא הסנהדרין. הסנהדרין היא הגוף החשוב ביותר של יהודי תקופתנו והיא קובעת חוקים רבים. אסור להפריע לרבי בכתבתו, אלא אם כן מחפשים צרות, השמועה בבית המדרש מספרת שעוזרו הפריע לו באמצע הכתיבה ופוטר בצעקות רמות.

הספקתי כבר לספור את כל המרצפות של רצפת חדר העבודה כשלפתע הרים רבי יהודה את עיניו מהקלף "רבי חייא" אמר בחיוך "לא שמעתי שנכנסת, מדוע לא אמרת דבר מה? ובכן לא משנה, הצטרף אלי, עלינו לתכנן את נסיעתנו".

רבי ואני ישבנו יחד לתכנן מסע מרגש בבתי המדרש ובערים הרחוקות. על מנת להכיר את חכמי הארץ, נבקר בכל עיר בה מתגורר אפילו תלמיד חכם אחד. מטרתנו הייתה לאסוף דברי חכמה והלכות רבות ככל שניתן לפני חתימת ספר המשנה. יצאנו למסע בבוקר המחרת עם מקלות ותרמילים. בכל יום ביקרנו בכמה ערים וכפרים, חיפשנו חכמים שדבריהם ראויים למצוא את מקומם על הקלף. לעיתים פגשנו חכמים רבים בעיר אחת ולעיתים עברו ימים רבים בהם לא מצאנו ולו חכם אחד. יום אחד, לאחר שלא ראינו חכמים מזה זמן מה, הגענו לכפר קטן ליד העיר טבריה. נכנסנו אל הפונדק וישבנו לתת מנוחה לרגלינו הדואבות.

"מה תשתו רבותיי?" שאל בעל הפונדק וניגב את ידיו בסינרו.

"נשמח ליין ומעט מהנזיד המתבשל במטבח"

"מייד" אמר בעל הפונדק ופנה לחזור לעיסוקיו.

"אם אוכל להטריד אותך בשאלה נוספת" אמרתי "האם ישנם בכפר זה תלמידי חכמים?"

"ישנו חכם אחד, הוא גר במעלה הרחוב, אך לפני כמה שנים איבד את מאור עיניו"

"אתה מתכוון שהוא סגי נהור?" שאלתי.

"כן, עיוור לחלוטין" ענה בעל הפונדק וחזר לעיסוקיו.

"ובכן רבי ומורי, אין צורך שתזלזל בכבודך ובנשיאותך ותפגוש אדם זה, הנח לי ואלך לפגוש אותו בעצמי"

"רבי חייא" אמר לי רבי יהודה "אודה לך אם תשאיר לי את ההחלטה מי אפגוש ומי לא אפגוש".

לא הבנתי את כעסו של רבי יהודה, הרי רק רציתי למנוע ממנו פגישה מיותרת עם אדם שבוודאי לא יתרום דבר לספרנו. מיהרתי לאסוף את חפצינו ולשלם לבעל הפונדק, ללא דיחוי יצאנו לדרך.

בביתו של התלמיד החכם התקבלנו בברכה ובכבוד רב. החכם הזקן נראה כמי שהלך במדבר ימים רבים ללא מים ורבי יהודה הנשיא היה בעינו כמעין מים חיים. הוא שתה את דברינו בחכמה ויחד למדנו תורה עד אור הבוקר. לקחנו ציטוטים רבים לספרנו מאותו חכם ודבריו נלמדו על ידי תלמידי חכמים בכל הדורות מאז.

כשפנינו לצאת ברך אותנו התלמיד החכם לשלום "אתם קיבלתם את פניי, שנראים ואינם רואים, לכן תזכו לראות את הפנים שרואים ואינם נראים, אלו פניו של אלוהים".

כשיצאנו מביתו של החכם והלכנו ברחובותיו המאובקים של הכפר, פנה אלי רבי יהודה ואמר "ובכן רבי חייא, אתה רצית למנוע ממני את הברכה הזו? הרי עכשיו למדנו שכאשר מקבלים בברכה את השונה מאיתנו אנו מתקרבים אך מעט אל השכינה".

באותו הלילה חשבתי בליבי שאולי בשל כך אומרת התורה "ואהבת לרעך כמוך, אני ה'".

מבוסס על תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף ה"ע"ב

הבלוג של מיה

נולד במטרה להמשיך את המסורת היהודית של קריאה בפרשת השבוע, אשר הופכת את התורה לחלק מחיי היום יום שלנו ואת הטקסטים היהודיים העתיקים לרלבנטיים. בבלוג של מיה תוכלו למצוא פעילויות מגוונות העוסקות בפרשות השבוע, אשר יסייעו לכם להפוך את סיפורי התורה גם לחלק מעולמם של ילדים. מיה, בעלת תואר ראשון בחינוך ובמקרא ורכזת החינוך לגיל הרך בקהילת בית דניאל בתל אביב וגם המקימה והמנהלת את זולזו, מרכז הורות ומשחיקה בבית דניאל. **צילומים: עומר גרייסמן**

